

Ελεύθερη πληροφόρηση

ΔΕΛΤΙΟ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ: Ο Μητροπολίτης Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος ΝΙΚΟΛΑΗΜΟΣ
Ἀριθμός φύλλου 248 1 Μαρτίου 2009

Δεῖξτε μου τό μεθόριο

Φ

ιλομετρῶ τά ἐναλλασσόμενα δράματα τῆς ἐποχῆς μου. Τούς ἐντυπωσιακοὺς στόχους, πού ἠλεκτρίζουν καί μαγεύουν τοὺς σύγχρονους ὁδοιπόρους τοῦ πλανήτη μας. Ἀφουγκράζομαι τίς ἔντονες καί καντές διαμαρτυρίες τους, γιὰ τὴν ἀσύδοτη διαφθορά, πού ὀργιάζει ὀλόγυρα, σκοτίζει τὴν ἀτμόσφαιρα καί πνίγει τίς εὐαισθησίες. Καί καταγράφω, στὸν πίνακα τῶν βιωμένων ἐκτροχιασμῶν, τίς πνικτικές ἀναφορές, πού βεβαιώνουν διαστροφή τοῦ ψυχικοῦ κάλλους, ἐκπεσμό στὴν ἀλλοτριώση τοῦ προσώπου καί στὴν ἀπαξίωση.

Κάπου ἐκεῖ, στὴν προσπάθεια διάφανης ἀπεικόνισης καί ἀποτίμησης τῶν μοντέρνων δομῶν, πού προσανατολίζουν καί ἀπορροφοῦν τὸν ἀνθρώπινο μόχθο καί ἐπισήμανσης τῶν ἐκτροπῶν, πού πιστοποιοῦν τὴν ἀλλοτριωτικὴ διαφθορά, συναντῶ τό τσουνάμι τῆς σύγχυσης καί τὴν παθιασμένη ἐπιχειρηματολογία τῆς ἀμφισβήτησης.

Τό άνοιγμα του προσώπου στην περιπέτεια της αποκλειστικά δικής του ιστορίας και ή έκτίμηση της γύρω του επικαιρότητας-θετικής και άρνητικής-δέν έγγράφονται στίς συνειδήσεις όμοιότροπα. Δέν προκαλούν τίς ίδιες συγκινήσεις. Καί δέ διεγείρουν τίς ίδιες αντιδράσεις. Μερίδα των ανθρώπων θρηνεί, καθώς πιστοποιεί ή ραγδαία διασπορά της διαφθοράς και τον κατακλυσμό του κοινωνικού γηπέδου από τίς αναθυμιάσεις της έκτραχνηλισμένης φαυλότητας. Καί χαράσσει πορεία έπιφυλακτική και άγωνιστική. Άλλη ομάδα-διαμετρικά αντίθετων όραμάτων-στριμώχνει στό περιθώριο της περιφρόνησης τους «μεμψίμοιρους» και «θρηνολόγους» έπεξεργαστές και έπικριτές των νέων σχημάτων. Τους άπορρίπτει και τους περιφρονεί. Τους στιγματίζει ως βραδυπόρους στην πορεία της πολιτιστικής ανάπτυξης. Καί ανοίγεται στην έλεύθερη και άπεριόριστη γεύση των προϊόντων της σύγχρονης ύλικής και πνευματικής άγοράς.

Ωστόσο, όταν τά συμπτώματα της διαφθοράς έπεκτείνονται, ωδιογκώνονται, άποθρασύνονται και παίρνουν ήν ποιότητα και ήν όρμή καταιγίδας, ή άπόσταση συντηρητικών(!), «όπισθοδρομικών»(!) και «προοδευτικών»(!), έκσυγχρονιστών(!) μειώνεται και ή κραυγή της αντίδρασης διεγείρει σύνολη ήν ανθρώπινη οικόγένεια. Όλοι φωνάζουν. Όλοι αναμασούν τά συνθήματα της όργης. Όλοι έκδηλώνουν άποστροφή στά πρόσωπα και στίς πράξεις της διαφθοράς. Όλοι προσυπογράφουν ήν καταδίκη των ένόχων.

Η συμφωνία, όμως, καθολική και όμόφωνη σή μιá-έντελως συγκεκριμένη-περίπτωση άλλοίωσης του κοινωνικού ήθους, δέν έπεκτείνεται και σέ άλλα άρνητικά και άποκρουστικά περιστατικά της καθημερινότητας. Δέν άνοίγει εύρύτερο διάλογο κοινού προβληματισμού. Μήτε άποτολμάει ήν όριοθέτηση του καλού και του κακού, του έντιμου και του διαφθαρμένου, του «κατά φύσιν» και του «παρά φύσιν». Δέ βρίσκει τό θάρρος νά χαράξει ή γραμμή, πού διαστέλλει, ποιοτικά, ήν ήθική από ήν άνηθικότητα, ήν τιμιότητα από ή διαφθορά, ήν άβίαστη έκφραση του ψυχικού κάλλους και της βιωματικής άρμονίας από τά άλλοτριωτικά ξεσπάσματα, πού μαρτυρούν έκφυλισμό και άπανθρωπία.

Νωπές ιστορικές έμπειρίες

Εκάρτους δυό αιώνες, γιά τήν ακρίβεια 179 χρόνια, ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος βρίσκεται δέσμια στό «ὄθνεϊο» σύστημα τῆς «Νόμῳ κρατοῦσης Πολιτείας». Ὑποταγμένη στό νομικό πλαίσιο, πού θεσπίζει καί ψηφίζει ἡ ἐκά-

στοτε πολιτική ἀπόχρωση. Καί ἔκθετη στίς εὐνοιοκρατικές ἢ στίς κομματικές παρεμβάσεις, πού ἀλλοιώνουν τά ὁράματά Της, τούς ἐκκλησιολογικούς Της προσανατολισμούς ἢ, ἀκόμα, καί τό ἦθος Της. Οἱ φανερός ἢ οἱ κρυφός σκο-

Εχετε παρατηρήσει, μέ ἀνύστακτη κριτική διάθεση, τίς ἀποστασιοποιημένες ἐκτιμήσεις τοῦ φαινομένου τῆς διαφθορᾶς, πού καταστρώνονται, ἀπό μᾶς τούς ἴδιους, στά τραπέζια τῶν συζητήσεών μας ἢ πού μᾶς προσφέρονται, σεναριασμένα καί ὠραιοποιημένα, ἀπό τά πολυεπίπεδα κανάλια τῆς ἐνημέρωσής μας; Καί ἔχετε σταθεῖ, προβληματισμένοι, μπροστά σ' αὐτή τήν ἀντιφατική προσέγγιση καί μπροστά στόν κατακομματιασμένο κατάλογο τῶν περιπτώσεων, τῶν συμπτωμάτων καί τῶν ἀποτιμήσεων, πού σέρνεται στό σημερινό σχῆμα τοῦ πολιτισμοῦ μας;

Ηφωνή ἢ ἡ σιωπή, ἡ φωτογράφηση τῆς μιᾶς περίπτωσης διαφθορᾶς καί ἡ ἀπόκρυψη τῆς ἄλλης, ὁ καταιγισμός καταγγελιῶν τή μιά μέρα καί ἡ αἰνιγματική ἀπόσυρσή τους τήν ἄλλη, ὅλες αὐτές, οἱ περιέργες καί ἀνερμήνευτες, ἐκδηλώσεις τῶν ἡγετικών στελεχῶν τοῦ τόπου μας, τοῦ πληρώματος τοῦ ἀνάκτορου τῆς δημοκρατίας μας, τῶν σοφῶν(!) χειραγωγῶν τῆς νεολαίας μας, τῶν ἀχθοφόρων τῆς εἰδνης καί τῆς ἐνημέρωσης καί τό σύνολο τῶν πολύχρωμων ἀντιδράσεων ἡμῶν τῶν ἰδίων, μαρτυροῦν ἢ προδίδουν τή δραστηριοποίηση κρυφῆς σκοπιμότητας καί τή λειτουργία μηχανισμῶν σκοτεινῶν συμφερόντων. Ὁ κάθε πολίτης τῆς σημερινῆς ὑψηλίου ἔχει τή δική του ἄποψη γιά τή διαφθορά. Τήν τορνεύει καί τήν ἀπενοδοποιεῖ, ὅταν τά προσωπικά του συμφέροντα τοῦ τό ὑπαγορεύουν. Καί τήν τροχίζει, ὡς μαίχαιρα δίστομο, ὅταν τή στρέφει πρὸς τόν ἀντίκρου τοῦ ἔνοχο. Ποιό εἶναι τό ἀποτέλεσμα; Ζοῦμε καί πνιγόμεστε μέσα στήν ἀσάφεια καί στή σύγχυση.

πιμότητες της ἄρχουσας πολιτικῆς ιδεολογίας-συχνά ἔντονες, ὡς ἐκρηκτικές-καταστρώνονται στήν τράπεζα ἐπεξεργασίας τῶν εὐρύτερων ἱστορικῶν ἢ κοινωνικῶν προγραμματισμῶν καί προωθοῦνται στό Κοινοβούλιο, γιά τήν ἐπένδυσή τους μέ τό κύρος καί τήν ἀνελαστικότητα τοῦ Νόμου. Παράλληλα, ἄτομα πού προσβλέπουν μέ ἡδυπάθεια στούς ὑπερυψωμένους ἐκκλησιαστικούς θώκους ἤ ὑποβλέπουν, μέ ἀδηφάγο διάθεση, τίς διαχειριστικές ἀρμοδιότητες στήν πυραμίδα τῆς νομικῆς διάρθρωσης τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, χτυποῦν ἀδιάκοπα τίς πόρτες τῆς κοσμικῆς ἐξουσίας, καταθέτουν παράβολα δουλικῆς ἐξάρτησης καί ἐξασφαλίζουν τήν πρόσβαση στίς ποθητές ἐπάλλξεις.

Ὁ ἐρευνητής ἤ οἱ ἐρευνητές, πού θά ἀποφασίσουν νά ἐντρυφήσουν στίς συμπεριφορές καί στά γεγονότα τῆς ἰδιότυπης αὐτῆς ἱστορικῆς περιόδου, θά συναντήσουν, ἔκτυπα, τά πειστήρια τῆς ἐκτροπῆς καί τοῦ μετασχηματισμοῦ τῆς ἐκκλησιαστικῆς διοίκησης σέ κοσμικό σχῆμα ἀνταγωνισμοῦ καί διαγκωνισμοῦ γύρω ἀπό τό τραπέζι τῆς ἐξουσιαστικῆς εὐωχίας. Καί θά χρειαστεῖ νά προσφύγουν-ἄλλοι μέ ἀπλή ἐρευνητική περιέργεια καί ἄλλοι μέ ἱερό δέος καί βαθύ σεβασμό-στούς τάφους σεμνῶν καί ἀθόρυβων ἐργατῶν τοῦ θείου ἀμπελώνα, γιά νά ἀνακαλύψουν τή μυστική καί μυστηριακή στελέχωση τῆς Ὁρθοδοξίας μας, τούς κληρονόμους τῆς ἀποστολικῆς γνησιότητας καί ἀχθοφόρους τῆς ἀναγεννητικῆς δυναμικότητας τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐμπειρίας.

Εἶναι γεγονός, ὅτι ἡ διοίκηση τῆς Ὁρ-

θόδοξης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, κατά τή ροή τῶν 179 νεότερων χρόνων, λειτούργησε ὡς ἕνας θεσμός, στενά δεμένος ἢ κυριολεκτικά ἐξαρτημένος ἀπό τήν κοσμική ἐξουσία. Μέ τή νομῇ τῶν προνομίων, πού ἐξασφαλίζει αὐτή ἡ διασύνδεση. Καί μέ τή φθορά καί τή διαφθορά, πού λειτουργεῖ ὡς τρωκτικό τῆς ἐντιμότητας καί τῆς δημιουργικότητας.

α) Τό πρῶτο κυρίαρχο στοιχεῖο στή δομή καί στή λειτουργία τῆς διοίκησης τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, κατά την περίοδο αὐτή, εἶναι ἡ ἔπαρση καί ἡ ἀποστασιοποίηση τοῦ τεχνητοῦ διοικητικοῦ σχήματος ἀπό τήν κύρια ἀποστολή του. Οἱ Ἐπίσκοποι, στή συντριπτική τους πλειοψηφία, δέν ἄσκησαν καί δέν ἀσκοῦν ποιμαντική, ἀλλά ἐντυπωσιακή, κοσμική ἐξουσία. Διορίζουν ἱερεῖς, γιά νά καλύψουν τίς κενές ἐφημεριακές θέσεις καί ὅλο τό προσωπικό, τό ἀπαραίτητο γιά τή λειτουργία τοῦ Ναοῦ. Παύουν ἐκείνους, πού τούς κρίναν ἀνυπάκουους. Εἰσπράττουν τά νόμιμα καί τά μὴ νόμιμα «δικαιώματά» τους, δίχως νά λογοδοτοῦν σέ καμμιά ὑπέρτατη ἐλεγκτική ἀρχή. Προεξάρχουν στίς μεγάλες ἐκκλησιαστικές τελετές. Ἀλλά, αὐτό ὄχι συχνά. Γιατί ἡ φιλοσοφία καί ἡ νοοτροπία τῆς δεσποτικῆς ὑπεροψίας ὑπαγορεύει τή σπάνια, ἐπιλεκτική ἐμφάνιση τοῦ Μητροπολίτη, γιά νά μήν ἐξοικειώνεται ὁ «χύδην ὄχλος» μέ τίς συχνές παραστάσεις του, ἀλλά νά ἐντυπωσιάζει καί νά ἐπιβάλλεται ἡ παρουσία του, μέ τή σπάνια μετοχή του στήν ἐκκλησιαστική τελετουργία καί μέ τό φόρτο τῶν αὐτοκρατορικῶν ἐξαρτημάτων του.

Προβλήματα ἢ ἀνοίγματα ποιμαντικῆς δεοντολογίας δέν ἀπασχόλησαν

καί δέν άπασχολοϋν, σοβαρά καί έμπο-
να, τήν πλειοψηφία τής έκκοσμικευμέ-
νης δεσποτικής νομενκλατούρας. Κά-
ποιοι, έλάχιστοι, πού συνεχίζουν νά
άναπνέουν τό θυμίαμα τών άγίων Πα-
τέρων, περπατοϋν ζωσμένοι τό λέντιο
τής διακονίας καί προβάλλοντας τό
σταυρικό σύμβολο τής θυσιαστικής
άγάπης. Οί πολλοί, οί άρχοντες δε-
σποτάδες, άπολαμβάνουν τίς τιμές καί
τά προνόμια τοϋ άξιώματός τους. Καί
διατηροϋν τό είδωλό τους άπρόσιτο
καί άθέατο. Άκόμα καί τίς κοινωνικές
τους άναστροφές τίς εϋθυγραμμίζουν
μέ τίς προδιαγραφές καί μέ τό «τυπι-
κό» τής ύψηλης, άρχουσας τάξης, μέ
έκδηλη τήν άποστροφή στά μεσαία ή
στά χαμηλά λαϊκά στρώματα. Ή πολι-
τική καί ή στρατιωτική έξουσία τής πε-
ριοχής καί κάποιοι παράγοντες τών
αϋξημένων έπιχειρηματικών έπιδόσεων
άποτελοϋν τό κλειστό κλάμπ τής συν-
ευωχίας τους καί τό περιορισμένο δί-
κτυο τών συνεννοήσεων τους.

β) Τό δεϋτερο δομικό στοιχείο, πού
κυριάρχησε στους χώρους τής άσκη-
σης τής Μητροπολιτικής έξουσίας,
είναι ή φλύαρη, συμβατικά συνεπής,
κοσμικά εύγενής, αλλά πνευματικά
άδόκιμη γραφειοκρατία. Ή Ήερά Σύ-
νοδος, ή Άρχιεπισκοπή Άθηνών καί οί
Μητροπόλεις έξελίχτηκαν καί κατάντ-
ησαν σταθμοί καί ύποσταθμοί παρα-
γωγής καί διασποράς έγγράφων, πού
διογκώνουν τόν κόπο τοϋ διορισμένου
προσωπικοϋ, αλλά δέν είσφέρουν τήν
παραμικρή έξυπηρέτηση στήν ανά-
πτυξη καί καρπογονία τής άποστολι-
κότητας.

Ήν, σήμερα ή αύριο, ό ιστορικός
έρευνητής άποφασίσει νά είσδύσει στά
ντουλάπια τών άρχείων όλων αϋτών
τών διοικητικών κέντρων, θά τά βρεϊ

κατάφορτα μέ άρχειοθετημένη άλλη-
λογραφία καί έντελώς άδεια άπό εκείνη
τήν πνοή, πού ξεχύνουν τά ιστορικά
άπομνημονεύματα τοϋ Βιβλίου τών
Πράξεων τών άγίων Άποστόλων καί
οί έξομολογητικές καί διδακτικές έπι-
στολές τους.

Έπιτρέψτε μου τήν τόλμη, νά κατα-
θέσω, ως ένα άπό τά μύρια άποδει-
κτικά στοιχεϊα αϋτής τής καταλυτικής
γραφειοκρατικής άπορρόφησης, μιά
μικρή, άσήμαντη αλλά χαρακτηριστι-
κή, προσωπική μου περιπέτεια.

Κατά τό έτος 1966, διακονώντας ως
ιεροκήρυκας τής Άρχιεπισκοπής Άθη-
νών, ζήτησα, έγγράφως, άπό τόν ύπέρ-
γηρο, προϊστάμενό μου, Άρχιεπίσκο-
πο, μιά άδεια δυό μόλις ήμερών. Ό
Άρχιεπίσκοπος συνέταξε καί ύπό-
γραψε έγγραφο, πού τό άπηϋθυνε
στόν Μακαριώτατο Πρόεδρο τής Ήεράς
Συνόδου (στόν έαυτό του δηλαδή) με-
ταφέροντας στό διοικητικό Συνοδικό
όργανο τό αίτημα τοϋ ύφισταμένου
του. Ή Σύνοδος άσχολήθηκε καί ένέ-
κρινε τή διήμερη άδεια. Καί, μετά, ό
Άρχιεπίσκοπος, πρόεδρος τής Συνό-
δου, έστειλε έγγραφο στόν Άρχιεπί-
σκοπο Άθηνών (πάλι στόν έαυτό του),
αναγγέλλοντας, ότi έγκρίθηκε ή άδεια
τοϋ «ϋπ' αϋτόν» ιεροκήρυκα. Καί ή πε-
ρίεργη έκβαση ποιά ήταν; Όταν πήγα
νά πάρω τήν έγκεκριμένη αϋτή άδεια,
ή ύπηρεσία άνακάλυψε ότi τό χαρτί
τής Συνόδου είχε χαθεϊ. Στο Συνοδικό
πρωτόκολλο είχε περαστεϊ ως «έξερ-
χόμενο». Στο πρωτόκολλο τής Άρχιεπι-
σκοπής δέν είχε περαστεϊ «ως είσερ-
χόμενο». Κάπου στό δρόμο τό είχε κα-
ταπιεϊ ή γή.

Θά έπικαλεσθώ καί ένα άλλο γεγο-
νός, πού πιστοποιεί τήν κατακλυσμι-
κή, αλλά άτελέσφορη διακίνηση τών

έγγράφων στά θεσμικά ὄργανα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Ὅταν στό θρόνο τῶν Ἀθηνῶν καί στήν προεδρική καρέκλα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἀνυψώθηκε ὁ «Ἀρχιεπίσκοπος τῶν ἀποστολικῶν ὁραματισμῶν», ὁ μακαριστός Ἱερώνυμος, ζήτησε ἀπό τοὺς συνοδικούς συνιεράρχες του νά ἀσχοληθοῦν, σέ πρώτη φάση, μέ τή μελέτη καί διεκπεραίωση ὅλων τῶν θεμάτων, πού βρίσκονταν ἐγκλωβισμένα στόν ὀγκωδέστατο φάκελλο τῶν «πρός ἐνέργειαν». Μέ τή σύμφωνη γνώμη τῶν Συνοδικῶν τὸν ἄνοιξαν καί ἄρχισαν νά τὸν ψάχνουν. Καί τί διαπίστωσαν; Ὑπῆρχαν ἔγγραφα, ἀναφορές καί αἰτήματα Μητροπολιτῶν, ἐκθέσεις ἢ προβληματισμοὶ διακεκριμένων ἱερατικῶν παραγόντων καί ἄλλες ἐπιστολές, πού ἔθεταν ἐρωτήματα καί ζητοῦσαν τὴν ὑπεύθυνη Συνοδική ἀπόκριση, πού οἱ συντάκτες τους καί ἀποστολεῖς τους εἶχαν πρό πολλοῦ ἀποβίωσει. Ἡ ἀλληλογραφία εἶχε περάσει στό ἐπίσημο πρωτόκολλο τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καί εἶχε καταχωνιαστεῖ στό φάκελλο τῶν «πρός ἐνέργειαν», γιὰ νά μείνει ἐκεῖ, ἴσαμε τῇ στιγμῇ, πού τό μόνο ἐνδιαφέρον, πού θά προκαλοῦσε στό διοικητικό Σῶμα, θά ἦταν ἡ διατύπωση τῆς εὐχῆς «Θεὸς σχωρέσ' τον» ἐκεῖνον, πού μᾶς ἔστειλε τό ἔγγραφο.

Πρέπει νά ὁμολογηθεῖ, ὅτι κατὰ τό μακρό, περιπετειῶδες δρομολόγιο τοῦ συστήματος τῆς «Νόμῳ κρατοῦσης Πολιτείας», ἐμφανίστηκαν στό ἐκκλησιαστικό προσκήνιο καί προσωπικότητες αὐξημένου κύρους καί ἐντυπωσιακῆς ἱκανότητος. Ἠγέτες μέ ἀποψη κρυστάλλινη καί μέ θέληση ἀνυπο-

χώρητη. Ἄφησαν τὴ σφραγίδα τους στόν ὀγκώδη ἱστορικό τόμο τῆς νεωτερικότητος καί ἔδωσαν κάποια ἀκτίνα ἐλπίδας στό λαό, πού ἔχει συνηθίσει νά ἀναπαύεται καί νά ὀνειρεύεται στά πόδια τοῦ δυναμικοῦ ἡγέτη.

Δέν πρέπει, ὡστόσο, νά ἀποσιωπηθεῖ, ὅτι οἱ φυσιογνωμίες αὐτές ἦταν λίγες καί σπάνιες. Φωτεινοὶ ἀστέρες, μέσα στήν πυκνὴ σκοτεινιά. Τολμηροὶ ὁραματιστές καί ἀγωνιστές, μέσα στό τέλμα τῆς ἀνυποψίαστης πλαδαρότητας καί τῆς τυποποιημένης γραφειοκρατίας.

Καί, ἀκόμη, πρέπει νά ἐπισημανθεῖ, ὅτι οἱ ἀνησυχίες τῶν ἡγετικῶν αὐτῶν στελεχῶν τῆς ἐλληνικῆς Ἐκκλησίας δέν διακινδύνευσαν νά ἀνοιχτοῦν στήν περιπετειώδη ἀποστολικὴ ἐξόρμηση, νά προσφέρουν καρδιά καί μόχθο γιὰ τὴν κατήχηση τοῦ ἀδίδακτου λαοῦ καί γιὰ τὴν παροχὴ πατρικῆς ποιμαντικῆς φροντίδας στά ἀποίμαντα πλήθη.

Ὑπῆρξαν προσωπικότητες, πού πρωτοστάτησαν κατὰ τοὺς αἱματηροὺς Βαλκανικοὺς πολέμους, πού στάθηκαν ἄφοβοι καί ἀλύγιστοι κατὰ τὸν πρῶτο καί κατὰ τό δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο, πού ἀναμετρήθηκαν, ἡρωϊκά, μέ τοὺς σκληροὺς κατακτητές, πού ἔγραψαν χρονικά γενναιότητος καί ἐπιτυχοῦς παρέμβασης στὶς ἐστίες τῆς φωτιᾶς καί τοῦ ὀλέθρου. Ἀλλὰ ὡς ἐκεῖ. Οἱ ἴδιοι δέν ἄπλωσαν τό ἐνδιαφέρον τους καί τὴν ἀποφασιστικότητά τους στὶς σκοτεινιασμένες ἢ στὶς πονεμένες καρδιές, γιὰ νά τίς φωτίσουν μέ τό φῶς τῆς Πεντηκοστῆς καί νά τίς θερμάνουν μέ τὴν πυρωμένη ἀγάπη τους. Καί ἀπὸ τοὺς ὑπόλοιπους, ἀπὸ τοὺς πολλούς, δέν ξεχώρισαν οἱ λίγοι, οἱ «πλήρεις Πνεύματος Ἀγίου καί σοφίας» (Πράξ. στ' 3), οἱ ἔτοιμοι νά περιφρονήσουν τὰ

προνόμια καί τή χλιδή, γιά νά δοθοῦν στήν ἀναζήτηση τῆς «χαμένης δραχμῆς» (Λουκ. ιε' 8-10) ἢ τοῦ «πλανεμένου καί χαμένου προβάτου» (Ματθ. ιη' 12).

Δέν ὑπῆρξαν, δέ βρέθηκαν, κατὰ τήν κρίσιμη αὐτή περίοδο, μορφές Ἐπισκόπων-ἢ τουλάχιστο δέν ὑπῆρξαν σέ ἀριθμό καί σέ δυναμικότητα, πού ἀπαιτοῦσαν οἱ καιροί-ίκανοί καί πρόθυμοι νά ἀσχοληθοῦν σοβαρά καί ἀποτελεσματικά, μέ τήν παροχή διδακτικοῦ θεολογικοῦ λόγου καί πατρικῆς ποιμαντικῆς φροντίδας.

Πολιτικάντηδες δεσποτάδες, ρασοφόροι καί ἐγκολπιοφόροι θαμῶνες τῶν ὑπουργικῶν γραφείων, παρήλασαν πολλοί. Ποιμένες, φορεῖς καί μεταφορεῖς τῆς ἐξαγιασμένης ἐγκαρδιότητος καί τῆς πατρικῆς ἀγωνίας, πού ἀποτυπώνεται στήν «παραβολή τοῦ Ἀσώτου», ἐμφανίστηκαν στόν ὀρίζοντα ἐλάχιστοι, ὡς φαινόμενα σπάνια, ὡς «*φωστῆρες ἐν κόσμῳ, λόγον ζωῆς ἐπ' ἐχοντες*» (Φιλιπ. β' 15, 16).

Θά ὑπογραμμίσω, μέ ἰδιαίτερη ἐμφαση, ὅτι, κατὰ τή μακρά χρονική περίοδο, κατὰ τήν ὁποία τό ἐπισκοπικό Σῶμα τῆς ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας λειτούργησε ὡς μέρος καί ὡς ἐξάρτημα τοῦ κρατικοῦ μηχανισμοῦ, μιά στρατιά ἀθόρυβων λειτουργῶν ἐπωμίστηκε τό βάρος καί τήν εὐθύνη τῆς κατήχησης τοῦ λαοῦ καί τῆς ἀναθέρμανσης τῆς Εὐχαριστιακῆς ἐμπειρίας. Ἱερεῖς μέ πύρινο ζῆλο, μοναχοί μέ πλήρη ἀπεξάρτηση ἀπό τή μαγεία τῆς χλιδῆς, ἀκόμα καί λαϊκοί, πού προβληματίζονταν γιά τόν ἐκπесμό τοῦ ζωντανοῦ ἐκκλησιαστικοῦ Σώματος σέ θεσμικό ἐξάρτημα τῆς πολιτικῆς ἐξουσίας, ἄνοιξαν τίς

καρδιές στή θεία Χάρη, γέμισαν, ὑπερπληρώθηκαν ἀπό φῶς καί δύναμη καί προσφέρθηκαν σέ ἔργο διακονίας τῶν εὐρύτατων λαϊκῶν στρωμάτων.

Ὅταν ρίχνει κανεῖς γρήγορες ματιές στίς σελίδες τῆς πρόσφατης ἱστορίας, δέν ξεχωρίζει τοὺς ταπεινοὺς αὐτοὺς ἀγωνιστές, πού μέ τή φλόγα τῆς καρδιᾶς τους καί μέ τό ἀθόρυβο διακόνημά τους ἀναπλήρωσαν ὅσα κενά ἄφησε πίσω τῆς ἡ κρατικοποιημένη ἀρχιερωσύνη.

Ὁ διακριτικός συγγραφικός κάλαμος τοῦ φλογεροῦ ἐργάτη τοῦ Εὐαγγελίου, τοῦ ἀρχιμανδρίτη Ἡλία Μastroγιαννοπούλου, ξεχώρισε κάποιες ἀπό αὐτές τίς δυναμικές μορφές καί μᾶς τίς παρουσίασε. Εἶναι ἓνα ἀνθολόγιο, πού παραπέμπει στή γνήσια ἀφοσίωση καί στόν ἀκοίμητο ζῆλο τῶν νεώτερων στηλοβατῶν τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας μας. Ἀλλά αὐτοί δέν εἶναι οἱ μόνοι. Πλάϊ σ' αὐτούς καί μαζί μ' αὐτούς πορεύτηκαν καί ἀγωνίστηκαν πολλοί ἄλλοι, ἐξ ἴσου χαρισματικοί καί ἐξ ἴσου δυναμικοί, πού τοὺς χρωστᾶμε σεβασμό καί ἀγάπη.

Θά ἀναφέρω κάποια ὀνόματα, ἔτσι, γιά νά κεντρίσω τό ἐνδιαφέρον τῶν ἀναγνωστῶν μου, μέ τήν ἐπανάληψη καί τήν ὑπογράμμιση τῆς ἐπισήμανσης, ὅτι ἀποτελοῦν μέρος ἐνός ἀξιοθαύμαστου καί ἀξιοσέβαστου συνόλου.

Γνωστοί καί πιό πέρα ἀπό τά ὅρια τῆς διαμονῆς τους καί τῆς διακονίας τους ἦταν καί παρέμειναν, οἱ σεβάσμιοι ἀρχιμαδρίτες: ὁ Γερβάσιος Παρασκευόπουλος, πού πότισε μέ τά νάματά του τήν Ἀχαΐα, ὁ Ἰωήλ Γιαννακόπουλος, πού ἔδωσε τό στίγμα τοῦ ἀναχωρητή καί τοῦ ἐμβριθέστατου μελετητή τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, ὁ Διονύ-

σιος Φαραζουλής, πού πύρωσε τόν ἄμβωνα τοῦ Καθεδρικοῦ Ναοῦ τῶν Ἀθηνῶν, ὁ Σεραφεῖμ Παπακώστας, πού διαδέχτηκε τόν Φαραζουλή, στήν ἴδια κηρυκτική ἔπαλξη καί δημιούργησε κύμα ἀναγεννητικό στους κόλπους τῆς Ἐκκλησίας, ὁ Βενέδικτος Πετράκης, πού τόν ἀγάπησε καί τόν ἀναγνώρισε πατέρα της ὁλόκληρη ἡ Ἀκαρνανία, ὁ Φιλόθεος Ζερβάκος, πού ἔγινε τηλαυγής φάρος γιά ὁλόκληρη τήν Ἑλλάδα, ὁ Ἀμφιλόχιος Μακρῆς, πού ἔστειλε φῶς καί ἐλπίδα ἀπό τό ἐρημικό ἀσκητήριό του στήν Πάτμο, ὁ Σπυριδῶν Σγουρόπουλος, πού περιέφερε στους χώρους τῆς πρωτεύουσας τήν ἱερατική σεμνότητα καί τό ἀπεγάδιαστο παράδειγμα, ὁ ἀρχιμανδρίτης καί, μετέπειτα, Μητροπολίτης Λεωνίδας Παρασκευόπουλος, πού ἀναδείχτηκε ὁ ποιμένας καί τό σύμβολο τοῦ ἡρωϊκοῦ ἀγωνιστή, γιά ὁλόκληρη τή Μακεδονία, ὁ Κωνστάντιος Χρόνης, ἡ παρηγοριά τῶν ἀπορφανισμένων παιδιῶν τῶν Καλαβρύτων καί ποιμένας τῆς Ἀλεξανδρούπολης καί πολλοί ἄλλοι.

Ὅσο ὁ ἐρευνητής ἢ ὁ βιαστικός ἀναγνώστης ξεφυλλίζει τή νεώτερη ἱστορία, τόσο ἐκπλήσσεται καί τυλίγεται στό θάμβος, συναντώντας μπροστά του αὐτές τίς ἐκκλησιαστικές φυσιογνωμίες, πού προσφέρθηκαν ὁλόψυχα στήν ἐπίμοχθη διακονία τοῦ δασκάλου, τοῦ ἀδελφοῦ καί τοῦ ποιμένα. Καί κυριεύεται ἀπό τή δίψα νά γνωρίσει καί ἄλλες τέτοιες μορφές, πού τίναξαν ἀπό πάνω τους τήν ψευδεπίγραφη λεοντή τῆς ἐξουσίας καί ἀνέλαβαν τό ταπεινὸ λέντιο τῆς ταπείνωσης καί τῆς θυσιαστικῆς προσφορᾶς.

Αὐτοὶ ὅλοι καί οἱ πολλοί, πού συμπορεύτηκαν μαζί τους, δέ θησαύρισαν

χρῆμα. Δέν ἔσκυψαν τόν αὐχένα σέ προσκύνημα τῆς μηδαμινότητας. Δέν πούλησαν κολακεία, γιά νά ἀγοράσουν δόξα. Περπάτησαν σταθερά, στίς ράγες τοῦ Εὐαγγελικοῦ ἥθους. Μὲ ἀκέραιη καί ἀλώβητη τήν ἱερατική τους ἀξιοπρέπεια. Καί ἔγιναν στόχος πετροβολήματος ἐκ μέρους τῶν ἀκόλαστων διαχειριστῶν τῆς ἀλλοτριωμένης ἐκκλησιαστικῆς ἐξουσίας. Ἐζησαν τήν πικρία τοῦ διωγμοῦ καί τήν περιπέτεια τῆς κατασυκοφάντησης. Οἱ πρίγκιπες τῆς ἐνταγμένης στό Κράτος ἐλληνικῆς Ἐκκλησίας ἐνοχλήθηκαν ἀπό τό ἀνάλαφρο περπάτημά τους καί ἀπό τήν πατερική, κενωτική προσφορά τους, πού τοὺς ἀναδείκνυε σεβάσμιους ποιμένες στίς καρδιές τῶν μελῶν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ πληρώματος. Καί ἔκαναν μάχες, γιά νά τοὺς μειώσουν καί νά τοὺς ἐξοντώσουν.

Διατηρῶ στή μνήμη μου ζωηρές τίς ἀντιμαχίες τῆς δεκαετίας τοῦ '50, ὅταν ἡ εὐαίσθητη λαϊκὴ ψυχὴ, πού συγκινεῖται καί ἀναπτερώνεται μπροστά στήν πιστότητα καί στή γνησιότητα τῆς ἱερατικῆς αὐτοσυνειδησίας, ζητοῦσε ἐπίμονα τήν ἀνύψωση τοῦ μακαριστοῦ Ἰωήλ καί τοῦ μακαριστοῦ Γεργασίου σέ Μητροπολιτικούς θρόνους καί ἡ πεισματική ἐμμονὴ τῆς δεσποτικῆς ἡγεσίας γύριζε τίς πλάτες στίς λαχτάρεις τοῦ λαοῦ, ἔσπρωχνε στήν ἄκρη τοὺς ἄξιους αὐτοὺς ἐργάτες καί ἔδινε ψῆφο ἐμπιστοσύνης καί δεσποτικὰ ἐμβλήματα στίς μετριοτήτες καί στίς ἀναξιότητες.

Τό σκοτεινὸ σενάριο, πού γράφτηκε καί ἐνεργοποιήθηκε τότε, γιά νά βουβαθεῖ ἡ πηγαία κραυγὴ τοῦ λαοῦ καί νά περιθωριοποιηθοῦν οἱ δύο πανάξιοι λειτουργοὶ τῆς Ἐκκλησίας, δημιούργησε τό σταθερό, ἀρνητικὸ κλίμα

τῶν κατοπινῶν χρόνων. Ἔγινε *modus vivendi* γιά τό ἱεραρχικό Σῶμα καί ἀφορμή νά ἀνανεώνεται ἡ διοίκηση ἀπό τοὺς σπουδαρχίδες καί ὄχι ἀπό τοὺς «ἐν σπουδῇ διώκοντας» «ἐπὶ τό βραβεῖον τῆς ἄνω κλήσεως» (Φιλιπ. γ' 14).

Δέν μπορῶ ἦ, μᾶλλον, δέ δικαιοῦμαι νά λησμονήσω, ὅτι πλάϊ στή στρατιά τῶν ἀγάμων κληρικῶν, πού ἦταν προικισμένοι μέ ἀκτινοβόλο ἦθος, μέ σπάνια, γιά τὴν ἐποχή τους, θεολογική κατάρτιση καί μέ περγαμηνές γνήσιας ἀποστολικῆς δραστηριότητος, κινήθηκαν, ἐξ ἴσου φωτεινά καί ἐξ ἴσου γόνιμα, λαμπροὶ ἐκπρόσωποι τοῦ ἔγγαμου κλήρου. Ὅλοι αὐτοὶ δούλεψαν μέ ποθο καί πάθος. Ἀνάδειξαν τὴν ἐνορία τοὺς ζωντανή πνευματική κυψέλη. Συναξαν στήν Εὐχαριστία τοὺς «ἐγγύς» καί τοὺς «μακράν». Χειραγώγησαν τίς νέες ὑπάρξεις στήν ὑπαρξιακή ὁλοκλήρωση καί στή γόνιμη διαχείριση τῶν πνευματικῶν τοὺς χαρισμάτων. Ἀπλῶσαν τὴν ἐπιρροή τους σ' ὁλοκληρὴ τὴν παρεμβολή τῆς ἐλληνικῆς ἐκκλησιαστικῆς οἰκογένειας.

Γνωστά καί χαραγμένα, ὅχι στά χάρτινα σημειωματάρια, ἀλλὰ στοὺς πίνακες τῶν καρδιῶν, τά ὀνόματα τῶν ἐμπνευσμένων ἱερέων, τοῦ Μάρκου Τσακτάνη, τοῦ Γεωργίου Μακρῆ, τοῦ Ἀγγελου Νησιώτη καί ὄλων ἐκείνων, πού μεταποίησαν σέ ἱεραποστολικό ἔργο τίς ἀνησυχίες τους καί τά ὀράματά τους. Χαρισματικοὶ καί ἀκούραστοι, ἀναδείχτηκαν φωτισμένοι διαχειριστὲς τοῦ ἐφημεριακοῦ προνομίου καί ἔγιναν κήρυκες ἀφύπνισης γιά τὴ ναρκωμένη δεσποτική ἡγεσία καί ὑποδείγματα εὐσυνειδησίας καί πληρότητας γιά τοὺς

συλλειτουργοὺς τους.

Τό παράξενο καί ἀποκαρδιωτικό εἶναι, ὅτι ἡ ὑψηλή, καλοστολισμένη, δεσποτική ἡγεσία, δέ σταμάτησε, μέ πνεῦμα μαθητείας, μπροστά σ' αὐτοὺς τοὺς τίμιους, ἐμπνευσμένους καί ἀκούραστους ποιμένες τοῦ λαοῦ καί δέ θέλησε νά διδαχτεῖ ἀπὸ τὴν εὐρηματικότητα τους καί ἀπὸ τίς ἀκάματες δραστηριότητές τους.

Θά μπορούσαν νά τοὺς καλέσουν καί νά τοὺς ἀναθέσουν τό ἐπίπονο ἔργο τῆς ἐπιμόρφωσης τῶν ἐφημερίων ἐκείνης τῆς ἱστορικῆς περιόδου. Καί, παράλληλα μ' αὐτό, νά τοὺς ἐμπιστευτοῦν τὴ χάραξη τῶν νέων σχεδιασμῶν ἐφημεριακῆς δραστηριότητος, πού θά ἔβγαζαν τὴν ἐνορία ἀπὸ τὴν ἐπαγγελματική σκοτοδίνη καί θά τὴν ἀναδείκνυαν κοινότητα ἀγάπης, «ἀνώγειο» Πεντηκοστῆς, ἐστία ἀγιασμοῦ καί ἐνθάρρυνσης τοῦ καταπονημένου ἀνθρώπου.

Αὐτά δέν ἔγιναν. Κανένας Ἀρχιεπίσκοπος τῆς περιόδου αὐτῆς καί κανένας Μητροπολίτης-αἰχμάλωτοι ὅλοι τοῦ δαίμονα τῆς γραφειοκρατείας-δέν τόλμησε νά κάνει, ἔστω ἓνα, βῆμα ἀπεξάρτητης ἀπὸ τὴ ραστώνη τῆς εὐμάρειας καί πρόσβασης στίς ἀνησυχίες καί τοὺς μόχθους τῶν δυναμικῶν αὐτῶν στελεχῶν τῆς ἐλληνικῆς Ἐκκλησίας.

Τό ἀνεκτίμητο αὐτό κεφάλαιο, ὅσο ζοῦσαν οἱ κάτοχοί του καί διαχειριστὲς του, περνοῦσε ὡς κοινός πλοῦτος σ' ὁλοκληρὴ τὴν ἐκκλησιαστικὴ παρεμβολή. Ἀπὸ τὴ στιγμή, πού ἔκλεισαν τά μάτια, ἡ ἀτίμητη ἐμπειρία τους πέρασε στά ντουλάπια τῶν ἀρχείων καί ἡ γενιά μας φτῶχυνε.

Ἡ βίβλος τῶν παθημάτων τῆς γενιᾶς μας δέν κλείνει ἐδῶ. Ἔχει καί συνέχεια. Καί αὐτή-δέ θά μπορούσε νά ἐξελιχτεῖ διαφορετικά-ἀποδεικνύεται τραγική καί καταλυτική.

Ἦδη ἀπό τά μέσα τοῦ δέκατου ἑνατοῦ αἰῶνα, φλογεροί λειτουργοί τῆς Ἐκκλησίας καί λαϊκά μέλη Της, ἀνησύχησαν καί προβληματίστηκαν ἔντονα, βλέποντας τά ἐπισκοπικά Της στελέχη νά γυρίζουν πλάτη στίς ποιμαντικές τους εὐθύνες καί νά περιφέρονται, ὡς προνομιοῦχοι κάτοχοι καί διαχειριστές ἐξαιρέτων ἡγετικῶν τίτλων. Τήν ἀνησυχία τους αὐτή τήν ἔζησαν ὡς κέντρισμα εὐθύνης καί ὡς φωνή Θεοῦ, πού τοὺς ὑποχρέωνε νά εἰσφέρουν τά δικά τους ἀποθέματα πίστεως καί τό δικό τους μερίδιο κόπου, γιά τόν Εὐαγγελισμό τῆς εὐρύτατης ἐκκλησιαστικῆς παράταξης.

Μέσα στό κλίμα τῶν ἀνησυχιῶν αὐτῶν ἄρχισαν νά διαμορφώνονται διάφορα κινήματα, πού τό καθένα μέ τό δικό του τρόπο καί μέ τό δικό του πρόγραμμα ἐξυπηρετοῦσε τή διακίνηση τοῦ μηνύματος τῆς Ἐκκλησίας στίς λαϊκές μάζες καί τήν ἐπιστροφή τῶν λαϊκῶν μαζῶν στήν ἀγκαλιά τῆς Ἐκκλησίας.

Τά κινήματα αὐτά, οἱ θρησκευτικές Ὁργανώσεις, ὅπως συνηθίσαμε νά τίς τιτλοφοροῦμε κατὰ τοὺς τελευταίους καιροὺς, ἀξιοποίησαν-τό καθένα μέ τή δύναμή του-τήν ἀνεκτίμητη Πατερική παρακαταθήκη καί προκάλεσαν ἀφύπνιση σέ μυριάδες νυσταγμένων ἢ βαθεῖα ναρκωμένων ὑπάρξεων. Ἦταν ἓνα ἀντιστάθμισμα στή ραστώνη τῶν ποιμένων, πού ἡ χλιδή τοῦ κόσμου τοὺς ἔκανε νά νυστάζουν καί νά χάσουν τήν Ἀγιοπνευματική ζωτικότητά τους.

«Ἐνύσταξαν οἱ ποιμένες σου, βασι-

λεύς Ἀσσύριος ἐκοίμισεν τοὺς δυνάστας σου· ἀπῆρεν ὁ λαός σου ἐπὶ τὰ ὄρη, καί οὐκ ἦν ὁ ἐκδεχόμενος» (Ναοὺμ γ' 18).

Οἱ θρησκευτικές Ὁργανώσεις, μέ τόν καιρό, πολλαπλασιάστηκαν καί ἐνδυναμώθηκαν. Μπῆκαν στήν ψυχὴ τοῦ λαοῦ. Καί ἔγιναν κεφάλαιο ὁδηγητικό καί δυναμικό τῆς σύγχρονης ἱστορίας μας.

Θά μπορούσε ἡ ἐπισκοπικὴ διοίκηση νά κρατήσκει κοντά της τοὺς ἀνθρώπους τῶν ἐκκλησιαστικῶν Ὁργανώσεων καί νά ἀξιολογήσει καί νά ἀξιολογήσει τίς προσπάθειές τους. Παιδιά τῆς Ἐκκλησίας ἦταν ὅλα τὰ μέλη τῶν πνευματικῶν αὐτῶν κινήματων. Μαθητές μέ διάθεση ἀνοιχτὴ καί μέ ζῆλο ἔνθερμο. Στρατιῶτες ἐτοιμοπόλεμοι. Πρόθυμοι νά πλαισιώσουν τοὺς Ἐπισκόπους τους καί τοὺς ἱερεῖς τους καί νά ἀναλωθοῦν στήν πραγμάτωση τῆς ἐκκλησιαστικῆς κοινωνίας.

Αὐτό δέν ἔγινε. Οἱ κεφαλές τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, πού ἔμαθαν νά διακινεοῦνται καί νά λειτουργοῦν στό πλαίσιο «τῆς Νόμῳ κρατοῦσης Πολιτείας» ἀρνήθηκαν νά πλησιάσουν ἀγαπητικά τὰ παιδιά τους, πού ζητοῦσαν λόγο ἀλήθειας καί πράξη ἀγάπης. Τοὺς ἀντιμετώπισαν σάν ἀντίπαλο σῶμα, σάν σφετεριστές τῆς δικῆς τους ἐξουσίας καί σάν καταλυτές τῆς ἱεραρχμένης ὀργάνωσης τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ πληρώματος.

Καί ἄνοιξαν πόλεμο. "Οχι ἐνάντια στήν ἀθεΐα. "Οχι ἐνάντια στή σκόπιμη παραπληροφόρηση καί παραπλάνηση τῶν ἀφελῶν συνανθρώπων μας. "Οχι ἐνάντια στήν πλήμμυρα τῆς διαφθορᾶς. "Οχι ἐνάντια στό κύμα τῆς ἀπελπισίας καί τῆς τάσης φυγῆς, πού καταρρακώνει καί ἐξουθενώνει τή σύγ-

Ο ΚΟΣΜΙΚΟΣ ΤΥΠΟΣ ΕΛΕΓΧΕΙ

Ἀνήμερα τὰ Χριστούγεννα στὴν ἡμερῆσια πολιτικὴ ἐφημερίδα «ΤΟ ΒΗΜΑ» καταχωρίζεται, ὡς κύριο ἄρθρο, ἐνθετο δημοσίευμα ἀφιερωμένο ἐξολοκλήρου σὲ θλιβερὲς διαπιστώσεις ἀπὸ ὅσα κατὰ καιροὺς συνέβησαν καὶ συμβαίνουν στὸν εὐρύτερο ἐκκλησιαστικὸ χώρο.

Παραθέτουμε ὀρισμένα χαρακτηριστικὰ ἀποσπάσματα ἀπὸ τὸ δημοσίευμα αὐτό.

«...Ὡστόσο ἡ φετινὴ χρονιά ἔχει (εἰδικὰ γιὰ τοὺς Ἕλληνες) μιὰ ἰδιαίτερα ἀρνητικὴ σφραγίδα. Γιὰ πρώτη φορὰ κλονίζεται συθέμελα καὶ τόσο ἐντονα ἡ ἐμπιστοσύνη τῶν πιστῶν στοὺς ἐπίγειους ἐκπροσώπους τῆς θρησκείας τους, μὲ τίς ἄλλε-πάλληλες ἀποδείξεις διαφθορᾶς τους,

χρονη νεολαία. Ἀλλὰ ἐνάντια στὰ μέλη τῶν Θρησκευτικῶν Ὁργανώσεων, πού σκύβουν καὶ ἀσπάζονται μέ δέος τὸ ἐπισκοπικὸ χέρι καὶ ζητοῦν φῶς, ἀγάπη καὶ εὐλογία.

Τίς ποικίλες διακυμάνσεις αὐτοῦ τοῦ ἀνελέητου διωγμοῦ, πού μεθόδευσαν καὶ ἐξακολουθοῦν νὰ μεθοδεύουν οἱ Ἐπίσκοποι, οἱ σύγχρονοι «Πατέρες» τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας μας, τίς ἔχει ζήσει ἡ γενιά μας καὶ τίς ἔχουν ὑποστεί πολλοὶ ἀπὸ τοὺς λειτουργούς, πού δὲν ἔχουν ἄλλο ὄραμα ἢ ἄλλη ἐπιδίωξη, παρὰ μόνο τὴν εὐορκη διακονία στὸ Ἱερό Θυσιαστήριο καὶ πολλὰ μέλη τοῦ ἱεροῦ Σώματος, πού ἐνῶ περιμένουν τὸ ἐπισκοπικὸ χέρι νὰ ἀπλωθεῖ πάνω ἀπὸ τὰ κεφάλια τους καὶ νὰ ἀποθέσει

πού ἐπέφεραν τὴν ἀποξένωση καὶ τὴν ἐχθρότητα τῶν πολιτῶν. Σὲ αὐτὴ τὴν ἀποξένωση συνέβαλαν καθοριστικὰ τὰ μέσα ἐνημέρωσης καὶ ἰδιαίτερα ἡ τηλεόραση. Καὶ ἔτσι, στὰ σκάνδαλα τῆς ἰδιωτικῆς συμπεριφορᾶς κυνικῶν ἱεραρχῶν, στὴν ἐπιδρομὴ ἀνώτερου κληρικοῦ στὰ παγκάρια τῶν μονῶν γιὰ μεταφορὰ τῆς «λείας» σὲ ἐταιρεῖες τῆς Καραϊβικῆς, στὶς εἰκόνες τῶν πασχαλινῶν συμπλοκῶν με-ταξὺ χριστιανῶν στοὺς Ἁγίους Τόπους, στὸ θέαμα τῶν ξυλοδαρμῶν πού συνόδευσαν τὴν ἀνάρρηση ἐνὸς νέου Πατριάρχῃ, ἦρθε νὰ προστεθεῖ τὸ ἀνοσιούρημα τοῦ Βατοπαίδιου. Ἐνα σκάνδαλο πού κοστίζει ἀκριβὰ στὴν κυβέρνησι καὶ τὸ ὁποῖο ἀπομακρύνει τὸν λαὸ ἀπὸ τὸν

εὐλογία, δέχονται χτυπήματα καὶ ὕβρεις καὶ χαρακτηρισμοὺς ἄσχετους μέ τίς ψυχικὲς τους διαθέσεις καὶ μέ τὴν ποιότητα τῶν ὁραμάτων τους.

Ἡ διακίνηση στὸ χρονικὸ τῶν 179 χρόνων τῆς νεώτερης ἐκκλησιαστικῆς μας ἱστορίας μᾶς δίνει αὐτὸ τὸ διάγραμμα καὶ ἐκδιπλώνει μπροστὰ μας αὐτές τίς ἐμπλοκές.

Τὸ ἐπόμενο φύλλο τῆς ἱστορικῆς βίβλου εἶναι, τούτῃ τὴν ὥρα, λευκό. Ποιὸ κείμενο θὰ τὸ καλύψει, δὲν εἶναι γνωστό. Τὸ ἐρώτημα παραπέμπει σὲ ἄλυτο αἰνίγμα.

Ο ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΡΙΔΟΣ
ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

κληρο... Ἀπὸ τὴ διαφθορὰ ὀρισμένων ἰερωμένων δὲν θίγεται βέβαια ἡ ἴδια ἡ θρησκεία. Ἀλλὰ ἐξευτελίζεται ἡ ἔννοια τοῦ μοναστικοῦ βίου. Καὶ ἂν ἡ πίστη στὴν ἀνθρωπιά τοῦ χριστιανικοῦ λόγου δὲν ἀλλοιώνεται, οἱ ἐπὶ γῆς μεσάζοντές του βυθίζονται σὲ ἀνυποληψία. Γιὰ νὰ γίνουν πάλι δεκτὰ τὰ μηνύματα ἀγάπης καὶ ἀλληλεγγύης τῶν Χριστουγέννων εἶναι ἀπαραίτητη ἡ κάθαρση στοὺς κόλπους τῆς Ἐκκλησίας. Στὸν Χριστουγεννιάτικο συμβολισμό πρέπει τώρα νὰ προστεθεῖ ἡ ἐκδίωξη τῶν ἐμπόρων ἀπὸ τὸ Ναό, ἐμπόρων ποὺ ἔχουν μεταμφιεσθεῖ σὲ κληρικούς!... ΤΟ ΒΗΜΑ».

Θλιβερὲς οἱ παραπάνω διαπιστώσεις. Καὶ τὸ θλιβερότερο εἶναι ὅτι οἱ διαπιστώσεις αὐτὲς γίνονται ὄχι ἀπὸ κάποιους ὑπεύθυνους ἐκκλησιαστικούς παράγοντες, ἀλλὰ ἀπὸ ἓνα κοσμικὸ ἔντυπο, τὸ ὁποῖο, θὰ μπορούσε κανεὶς νὰ πεῖ, ὅτι δὲν κατέχεται ἀπὸ ἰδιαίτερες ἐκκλησιαστικὲς ἀνησυχίες. Καὶ τὶς κρίσεις αὐτές, ποὺ δὲν ἀφίστανται δυστυχῶς τῆς πραγματικότητας, κανεὶς καλόπιστος ἐρμηνευτὴς δὲν θὰ μπορούσε νὰ ἀντικρούσει καὶ νὰ ἀναιρέσει μὲ σοβαρὸ διάλογο καὶ πειστικὰ ἀντεπιχειρήματα.

Γιατί:

Τὶ νὰ πεῖ κανεὶς γιὰ τὴν περιβόητη κάθαρση; Νὰ ποῦμε ὅτι ἦταν ἓνα ἀπλὸ πυροτέχνημα; Καὶ τὸ ἀντιφατικὸ ἢ μάλλον τὸ τραγικὸ εἶναι τοῦτο: Ἐνῶ ὁ προηγούμενος Ἀρχιεπίσκοπος μίλησε, κάτω ἀπὸ τὴν πίεση τῶν τότε φοβερῶν καταγγελιῶν καὶ τὶς κραυγὲς τοῦ πληρώματος, στὸ ἀνώτατο ἐκκλησιαστικὸ ὄργανο, στὴ Σύνοδο τῆς Ἱεραρχίας, καὶ σὲ πληθυντικὸ ἀριθμὸ γιὰ »φιλήδονους» καὶ »φιλοχρήματους» κληρικούς καὶ γιὰ »θερμοκήπια ἀθλιότητων», ἡ μόνη κατάληξη ἦταν νὰ

ἀπομακρυνθεῖ (ἂν τελικὰ ἀπομακρυνθεῖ) ἓνας μόνον Μητροπολίτης. Καὶ ὅπως δὴλωσε ὁ τελευταῖος σὲ δελτίο τύπου καὶ ἐπανέλαβε καὶ σὲ συνέντευξή του, «Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἀναγκάστηκε νὰ μὲ ἀπομακρύνει». Ἀναγκαστικὴ λοιπὸν καὶ ὄχι ἐπιβεβλημένη ἦταν ἡ ἀπομάκρυνσή του! Κανένα ὅμως ἀπὸ τὰ μέλη τῆς Ἱεραρχίας δὲν ἐξέφρασε τὴν ἀντίρρησή του γιὰ τὸ «πυροτέχνημα» αὐτὸ τῆς αὐτεπαγγελθείσης κάθαρσης.

Τὶ νὰ πεῖ κανεὶς, ὅταν τὰ Μ.Μ.Ε. εἶχαν κατακλυσθεῖ στὸ πρόσφατο παρελθόν, ἀλλὰ καὶ μέχρι σήμερα, γιὰ ἠθικὲς καὶ ἄλλες ἰδιόρρυθμες συμπεριφορὲς καὶ μεγαλόσχημων κληρικῶν, τὶς ὁποῖες ὁ ἀπλὸς χριστιανὸς πολίτης δὲν θὰ μπορούσε οὔτε κἂν νὰ διανοηθεῖ;

Τὶ νὰ πεῖ κανεὶς, ὅταν δημοσιοποιεῖται ὅτι Ἀρχιερεὺς διαθέτει χρηματικὰ τραπεζικὰ ἀποθέματα, ποὺ ξεπερνοῦν τὸ 1 δίσ, καὶ προστίθεται προκλητικὰ ἡ δικαιολογία ὅτι «ἔχει κάτι τί γιὰ τὰ γεράματά του»;

Τὶ νὰ πεῖ κανεὶς, ὅταν Μητροπολίτης, ἐνεργὸ μέλος τῆς Ἱεραρχίας, καταδικάζεται τελεσίδικα ἀπὸ τὸ δευτεροβάθμιο ποινικὸ δικαστήριο σὲ κάθειρξη ἑξὶ ἐτῶν γιὰ «ἀφαιμάξεις» Ἱερᾶς Μονῆς, ποὺ τελοῦσε ὑπὸ τὴν «πνευματικὴ» του φροντίδα;

Τὶ νὰ πεῖ κανεὶς, ὅταν ἄλλος Μητροπολίτης καταδικάζεται ἀπὸ τὸ κοσμικὸ δικαστήριο σὲ φυλάκιση δώδεκα μηνῶν γιὰ σοβαρὸ πλημμέλημα, ἐνῶ παράλληλα παραπέμφθηκε γιὰ βαρύτατα ποινικὰ ἀδικήματα στὸ Κακουργιοδικεῖο; Καὶ ἐνῶ οἱ ὑποθέσεις αὐτὲς παραπέμπονταν στὰ ποινικὰ ἀκροατήρια, ἡ ἐκκλησιαστικὴ διοίκηση, ἀντὶ νὰ ἐφαρμόσει παράλληλα τὴν ἐκκλησιαστικὴ διαδικασία γιὰ τὴ διάγνωση τῶν ἀντίστοιχων κανονικῶν παρα-

πτωμάτων και την έπιβολή των έκκλησιαστικών κυρώσεων, τουναντίον, με απόφαση της ΔΙΣ εξέφρασε τη συμπαράσταση στον Μητροπολίτη και μάλιστα μετά πρόταση του ίδιου του τότε 'Αρχιεπισκόπου!!

Τί να πεί κανείς, όταν άκούει από χείλη 'Αρχιερέων, σε έπίσημες δηλώσεις τους, βαρείς χαρακτηρισμούς, όπως «καταγωγή της όδοϋ 'Αγίας Φιλοθέης», «άτυχε-στατη ή έπιλογή Μητροπολίτη», «πλαστογραφία κατά τις έκλογές», «έξαγωγή κιναιδών» και άλλα ήχηρά παρόμοια;

Τί να πεί κανείς, όταν κληρικοί με δικαστικές πράξεις φέρονται έμπλεκόμενοι στα παραδικαστικά και παρεκκλησιαστικά κυκλώματα, ενώ τους βλέπουμε να κυκλοφορούν στα άνακριτικά γραφεία, στις δικαστικές αίθουσες και στα καταστήματα των φυλακών φέροντες τὸ ιερό ράσο;

Τί να πεί κανείς όταν ή άρμόδια και συνταγματικῶς κατοχυρωμένη 'Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικοϋ Χαρακτήρα, ενώπιον τής όποίας τέθηκε συγκεκριμένο θέμα προσωπικών δεδομένων 'Αρχιερέως, κατέληξε στην όμόφωνη απόφαση ότι: «*Η έννοια του προσωπικοϋ βίου των 'Ιεραρχών έχει συρρικνωθεί εξαιρετικά από τὸ συνδυασμό τής έφαρμογής σαυτοϋς των 'Ιερών Κανόνων ως ειδικής αυτόνομης νομοθέτησης.... Συνεπώς (καταλήγει τὸ κείμενο) εἶναι άπολύτως άναγκαία και δικαιολογημένη ή αϋτούσια προβολή των έπίμαχων ήχητικων στοιχείων που καλύπτουν πράξεις και έκδηλώσεις Μητροπολίτη*». Και άντι ή τότε έκκλησιαστική ήγεσία την άπόφαση αϋτή τής υπεύθυνης συνταγματικής 'Αρχής να τή δεχθεί με ίκανοποίηση, γιατί έπεφτε έπιτέλους τὸ μέγα έμπόδιο, που

μέχρι τώρα έπικαλειτο και τής δινό-
ταν έτσι, πέραν του ήθικοϋ έρείσματος, και ή νομική δυνατότητα να προχωρήσει σε βάθος και με ταχείς ρυθμούς στην «αϋτεπαγγελθεῖσα» κάθαρση από έπίορκους κληρικούς παντός βαθμοϋ, τους «φιλήδονους» και τους «φιλοχρήματος» κατά τις ρητές άρχιεπισκοπικές διαπιστώσεις, τουναντίον, με άνακλητική αίτησή της, που άπευθυνόταν στην ίδια 'Αρχή, ζήτησε την άνάκληση και άκύρωση τής πρώτης άπόφασης, ύποστηρίζοντας έπισήμως και χωρίς συστολή, ότι τα προσωπικά δεδομένα των 'Αρχιερέων (βλ. και όμοφυλοφιλικές συμπεριφορές!) δέν πρέ-
πει να άποτελοϋν άντικείμενο δημοσιο-
γραφικοϋ ενδιαφέροντος(!) και για τὸν πρόσθετο λόγο ότι οι 'Αρχιερείς δέν εἶναι δημόσια πρόσωπα(!). Φυσικά ή 'Αρχή άπέριψε και την άνακλητική αϋτή αίτηση τής 'Εκκλησίας με τὸ αϋτὸ σκεπτικό και έτσι ή έκκλησιαστική ήγεσία βρέθηκε και πάλι έκτεθειμένη.

Ό έκκλησιαστικός χῶρος δέν εἶναι έμπορικό κέντρο, που γίνονται έκπτώσεις. Εἶναι ή κιβωτός τής σωτηρίας των πιστών. Και ό πιστός και εϋσεβής λαός μας εἶναι θλιμμένος και άπογοητευμένος από όλα αϋτά τα παράδοξα έκκλησιαστικά φαινόμενα και κυρίως από την άνοχή και τή συγκάλυψη. Και θλίβεται άκόμη περισσότερο, όταν αϋτά τα γεγονότα δίνουν τὸ έρεισμα και τις άφορμές να γίνονται, άσχετα από καλή ή μη πρόθεση, κριτικές και σχόλια από την κοσμική έντυπη και ήλεκτρονική δημοσιογραφία. Ό νέος 'Αρχιεπίσκοπος, εύρισκόμενος μπροστά στις παραπάνω καταστάσεις, εϋχόμεθα και άναμένουμε, να ενεργήσει με αἴσθημα εϋθύνης και σοβαρότητας.

Ό Σχολιαστής

Ἡ Κατάργηση τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Δικαιοσύνης

Εἶναι σίγουρο ὅτι τὰ σκάνδαλα σέ κάθε χώρο, ἰδιαίτερα ὁμως στὸν ἐκκλησιαστικό, θά συνεχίζονται ὅσο καλύπτονται καὶ δέν ξεκαθαρίζονται. Μετὰ ἀπὸ λίγο χρόνο ἐπανερχονται δριμύτερα καὶ κατακλύζουν τὸν τόπο. Μετὰ τὸ ταραχώδες 2005 νέες καταιγίδες ξέσπασαν μέσα στὸν ἐκκλησιαστικό χώρο. Πέρυσι νέα οικονομικά «σκάνδαλα» γύρω ἀπὸ τὴ διαχείριση καὶ «ἀξιοποίηση» τῆς περιουσίας κάποιων Ἱερῶν Μονῶν ἔδωσαν πλούσια τροφή στὰ ΜΜΕ. Ὡς πρωταγωνιστές φέρονται ἐμπλεκόμενοι ἐκτός τῶν ἀρμοδίων διαχειριστῶν τῶν Μονῶν, καὶ δημόσιοι λειτουργοὶ καὶ πολιτικά πρόσωπα καὶ κυβερνητικοὶ παράγοντες. Σ' αὐτὴ τὴν ὑπόθεση ἡ κοσμικὴ δικαιοσύνη δρομολόγησε κάποιες ἀνακριτικές διαδικασίες καὶ ἀπάγγειλε κατηγορίες. Ἡ ἐκκλησιαστικὴ ὁμως δικαιοσύνη κατὰ πάγια τακτικὴ ὑπνώττει. Περιμένει οἱ ὑποθέσεις νὰ ξεχαστοῦν. Νὰ θαφτοῦν μέσα στὴ ἀσθμαίνουσα ἐπικαιρότητα.

Ἐν τῷ μεταξύ ὁ μὲν λαὸς σκανδαλίζεται, οἱ δὲ ἔνοχοι ροκανίζουν τὸ χρόνο καὶ ἐργάζονται πυρετωδῶς νὰ ἐξαφανίσουν κάθε ἐνοχοποιητικό στοιχείο. Πρὸς τὸ σκοπὸ αὐτὸ μετέρχονται κάθε θεμιτὸ ἢ ἀθέμιτο μέσο· ἀπάτες, ἐκβιασμούς, ἀπειλές, δωροδοκίες, διαφθορά συνειδήσεων κάτω ἀπ' τὰ μάτια τῶν ἐκκλησιαστικῶν δικαστῶν. Ἀπὸ τὰ βάθη ἐν τούτοις τῶν αἰώνων ἀκούγεται ἐλεγκτικὴ ἢ φωνή

τοῦ φιλοσόφου Πυθαγόρα: «Οἱ μὴ κολλάζοντες ἄρχοντες τοὺς κακοὺς, βούλονται ἀδικεῖσθαι τοὺς καλοὺς». Οἱ ἄρχοντες γιὰ νὰ μὴ τιμωρήσουν τοὺς κακοὺς προτιμοῦν νὰ ἀφήνουν νὰ ἀδικοῦνται οἱ καλοὶ. Ἡ κατηγορία αὐτὴ φαίνεται νὰ ἀφήνει παγερῶς ἀδιάφορους τοὺς ἐκκλησιαστικούς μας ἄρχοντες.

Ἀποτελεῖ ἀρχὴ διοικήσεως, μέ τὴν ὁποία ὅλοι συμφωνοῦν θεωρητικά, ὅτι «τοῖς μὲν μὴ ἀδικοῦσι δίκαιος ἔπαινος, τοῖς δὲ μὴ ἐπιτρέπειν ἀδικεῖν πολλαπλάσιος ἐκείνου». Ἐχει πολὺ μεγαλύτερη ἀξία ὁ ἔπαινος ἐκείνων, πού χτυποῦν τὴν ἀδικία, ἀπὸ τὸν δίκαιο ἔπαινο ἐκείνων, πού δέν ἀδικοῦν. Καίριο καθῆκον κάθε διοικητικῆς ἀρχῆς εἶναι νὰ μὴν ἀφήνει, σέ κανένα, περιθώρια νὰ ἀδικεῖ. Δυστυχῶς, ἔδω καὶ πολλὰ χρόνια ἡ ἐκκλησιαστικὴ διοίκηση ἐφαρμόζει μιὰ δικὴ τῆς ἀρχῆς δικαίου, ἓνα πονηρὸ «ιδεολόγημα», πού σκοπὸ ἔχει νὰ καλύπτει ἐνόχους καὶ νὰ τοὺς διασώζει ἀπὸ τίς νομοκανονικὲς συνέπειες τῶν πονηρῶν ἔργων τους. Τὸ ἰδιάζον αὐτὸ «ιδεολόγημα» λέει: «Ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Δικαιοσύνη ὀφείλει νὰ ἀναμένει τὴν Πολιτικὴ Δικαιοσύνη νὰ ἀποφανθεῖ καὶ κατόπιν νὰ ἀσχολεῖται ἡ ἴδια». Ἔτσι, σοβαρά ἐκκλησιαστικά σκάνδαλα παραπέμπονται σέ χρονοβόρες διαδικασίες καὶ καταλήγουν νὰ γίνονται ὀγκόλιθοι προσκόμματος γιὰ τὴν πνευματικὴ ἀνέλιξη τοῦ λαοῦ. Νὰ γίνονται ἀκόμα γόρδιοι δεσμοί,

ὄχι τόσο γιὰ τοὺς ἐνόχους, πού συνεχίζουν τὸ φθοροποιοῦ ἔργο τους ἀνενόχλητοι, ἀλλὰ γιὰ τὴ διοίκηση, πού καλεῖται νὰ ξεμπερδέψει ὑποθέσεις, τίς ὁποῖες ἡ ἴδια μέ τὴν ἐνοχή ἐφεκτικότητα τῆς ἔχει ἀνεπανόρθωτα περιπλέξει. Ἰδού μερικά πρόσφατα χαρακτηριστικὰ παραδείγματα.

Α'. Ἀρχιμανδρίτης γνωστός ἀνά τὸ πανελλήνιο, πού συγκλόνισε τὸν ἐκκλησιαστικό καὶ δικαστικό χῶρο μέ πληθώρα ἔκνομων ἐνεργειῶν, γιὰ τίς ὁποῖες προφυλακίστηκε ἐπὶ μακρόν καὶ ἤδη βρίσκεται ὑπόδικος στὰ ποινικά δικαστήρια, γιὰ τὴν διοίκηση τῆς Ἐκκλησίας ἔχει πάλλευκη ἱερωσύνη καὶ μπορεῖ νὰ ἐκτελεῖ ὅλα τὰ ἱερατικά του καθήκοντα. Ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Δικαιοσύνη μένει ἐδῶ καὶ πολλὰ χρόνια ἀδρανὴς γι' αὐτὴ τὴν περίπτωσι.

Β'. Γνωστός ἐπίσης γιὰ ποικιλία σκανδάλων Μητροπολίτης καταδικάστηκε τελεσιδίκως ἀπὸ τὰ ποινικά δικαστήρια καὶ ἐκτίει ποινὴ πολυετοῦς καθεύξεως. Ἐκκρεμεῖ ὁμως αἵτηση ἀναιρέσεως τῆς δικαστικῆς ἀποφάσεως στὸν Ἀρειὸ Πάγο. Ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Δικαιοσύνη μέχρι σήμερα δέν ἀσχολήθηκε σοβαρά μέ αὐτόν γιὰ νὰ ἐπιβάλλει τίς προβλεπόμενες ἀπὸ τὸ Κανονικὸ Δίκαιο κυρώσεις. Ἐτσι ἐξακολουθεῖ νὰ ἔχει ἀκώλυτη τὴν ἀρχιερωσύνη, οἱ δὲ φωτο-

γραφίες του κοσμοῦν ἀκόμα γραφεῖα Ἱερῶν Ναῶν.

Γ'. Γνωστὴ ἐπίσης ἡ Μὴ Κερδοσκοπικὴ Ὁργάνωση (ΜΚΟ) τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «Ἀλληλεγγύη» ἐξ ἀφορμῆς τοῦ σκανδάλου ἀθέμιτης κερδοσκοπίας μέ τὰ σάπια κοτόπουλα. (Γιὰ τὸ θέμα ἔχουμε ξαναγράψει, βλ. τευχ. 213). Ἡ ὑπόθεση φαίνεται πὺς ἐκκρεμεῖ στὴν Πολιτικὴ Δικαιοσύνη. Ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Δικαιοσύνη δέν ἔχει ἀσχοληθεῖ καθόλου, ἂν καὶ τὸ σκάνδαλο ἐγίνε στὸ χῶρο τῆς Ἐκκλησίας, ἐμπλέκονται δὲ καὶ ἐκκλησιαστικά πρόσωπα.

Τὰ ἐνδεικτικά αὐτὰ περιστατικά δέν εἶναι τὰ μόνα-καταδεικνύουν πὺς μέ τὴν μεθόδευση τοῦ «ιδεολογήματος» ὅτι ἡ Πολιτικὴ Δικαιοσύνη πρέπει νὰ προηγεῖται τῆς Ἐκκλησιαστικῆς, οἱ κρατοῦντες στὰ ἐκκλησιαστικά μας πράγματα θέτουν τὴν τελευταία σὲ ἀχρηστία. Μὲ τὴ νοοτροπία δέ, πού ἡ ἐν λόγω μεθόδευση καλλιεργεῖ, οὐσιαστικά τῆς βάζουν χειροπέδες. Εἶναι γνωστό ὅτι μιὰ μεγάλη γκάμα ἀπὸ ἐκτροπὲς κληρικῶν, (π.χ. ιδιόζουσες σεξουαλικές συμπεριφορές, συνήθειες ἢ ἐπιχειρηματικές δραστηριότητες, πού ἀπάδουν πρὸς τὸ ἱερατικὸ σχῆμα, κτλ.), ἀποτελοῦν ἐγκλήματα κατὰ τοὺς Ἱεροὺς Κανόνες. Δέν ὑπάρχει ἐν τού-

Ἡ «Ἐλεύθερη Πληροφόρηση» στὸ διαδίκτυο.

Διεύθυνση: el-pliroforisi.gr

Καὶ οἱ Ἐκδόσεις «Σπορά» στὸ διαδίκτυο

**(γιὰ μιὰ γνωριμία μέ τὸ συγγραφικὸ ἔργο τοῦ
Μητροπολίτου Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος Νικοδήμου)**

Διεύθυνση: spora.gr

τοις περίπτωση νά απασχολήσουν τή Πολιτική Δικαιοσύνη γιατί δέν συνιστοῦν παραβάσεις Νόμων τῆς Πολιτείας. Αὐτές οἱ ἐκτροπές μόνο ἀπό τά ἐκκλησιαστικά δικαστήρια μποροῦν νά ἀντιμετωπιστοῦν, ὑπό τήν προϋπόθεση βέβαια ὅτι εἶναι ἐλεύθερα νά κινηθοῦν. Ἀλλά δέν εἶναι... Φαίνεται ὅτι πολλοί μέσα στό χῶρο τῆς Ἐκκλησίας πρεσβεύουν αὐτό, πού εἶπε σύγχρονος πολιτικός: «κάθε τί, πού δέν διώκεται ἀπό τό νόμο, εἶναι καί ἠθικό»...

Ἡ κατάσταση αὐτή ἔχει τραγικές συνέπειες. Ἡ ἀσυδοσία ὠθεῖ πολλούς ρασοφοροῦντες νά πολιτεύονται κατά τέτοιο τρόπο, σάν νά ἔχουν ἐκ Θεοῦ δεδομένο, ὡς προσωπικό τους προνόμιο, τήν προαιρετική τήρηση τῶν Ἱερῶν Κανόνων καί τῆς διδασκαλίας τοῦ Εὐαγγελίου... Τήν ἐξαρτοῦν ἀπό τό κατά πόσον ἐξυπηρετοῦνται τά προσωπικά τους ἐνδιαφέροντα καί μόνο. Ἐλίσσονται μέ τέτοιο τρόπο, ὥστε νά κατακτήσουν τήν ἐξουσία. Καί ὅταν τήν κατακτήσουν δέ σέβονται κανένα θεσμό. Καταργοῦν τήν «ισχύ τῶν θεσμῶν» καί εἰσάγουν μέσα στόν ἱερό χῶρο τῆς Ἐκκλησίας τούς «θεσμούς τῆς ἰσχύος». Μέ ἄλλα λόγια τό «νόμο τῆς ζούγκλας»...

Περίτρανο παράδειγμα θριάμβου τοῦ «νόμου τῆς ζούγκλας», τοῦ εὐτελισμοῦ κάθε ἀρχῆς ἐκκλησιαστικῆς δικαιοσύνης ἐκ μέρους τῶν διοικούντων τήν Ἐκκλησία μας εἶναι, ἐδῶ καί 35 χρόνια, τό λεγόμενο «ἐκκλησιαστικό πρόβλημα». Γιά τούς νεωτέρους ὑπενθυμίζουμε: Τό 1974 μιά μειοψηφία τῆς Ἱεραρχίας τῶν Ἐπισκόπων κατέλαβε τήν διοίκηση τῆς Ἐκ-

κλησίας μέ τήν πυγμή τοῦ τότε δικτατορικοῦ καθεστώτος καί ἀπετέλεσε τή «νόμιμη» Σύνοδο μέ αὐξημένες ἐξουσίες καταπατώντας σωρεία Ἱερῶν Κανόνων. Ἀπό τίς πρώτες ἐνέργειες τοῦ κίβδηλου ἐκείνου διοικητικοῦ σχήματος ἦταν νά κηρυχθοῦν ἑκπρωτοί 12 Μητροπολίτες (τόσους πρόσλαβαν νά ἐκθρονίσουν, πρὶν πέσει ἡ δικτατορία...). Οἱ ἐκθρονισθέντες δέν εἶχαν ὑποπέσει σέ κανονικά ἢ ἠθικά παραπτώματα· ἦταν ἁπλῶς πρόσωπα ἀνεπιθύμητα. Γιά τήν ἐκθρόνισή τους καμιά σύμφωνη πρὸς τοὺς Κανόνες δικαστική διαδικασία δέν ἀκολουθήθηκε. Δέν ἀπαγγέλθηκαν κατηγορίες, δέν ἐξετάστηκαν μάρτυρες, δέν κλήθηκαν σέ ἀπολογία. Οἱ περισσότεροι ἔχουν ἤδη φύγει ἀπό τή ζωή ἀδίκαστοι. Ἡ δικαιοσύνη δέν μίλησε γιά κανένα ἀπ' αὐτούς... Ἐδῶ καί 35 χρόνια μέχρι αὐτὴ τή στιγμή, μένει βουβή, παροπλισμένη, ἀνύπαρκτη...

Σ.Κ.Χ.

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Δεκαπενθήμερο Δελτίο

Ἐκκλησιαστικῆς Ἐνημέρωσης

Κωδικός 2360

Ἰδιοκτήτης - Ἐκδότης

ὁ Μητροπολίτης

Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος

ΝΙΚΟΛΗΜΟΣ

Διεύθυνση

19011 Αὐλῶν Ἀττικῆς

Τυπογραφεῖο Κωνσταντίνου Σανιδᾶ

Ἰωαννίνων 6, Μοσχάτο

ISSN 1790-482X